

Ditt valg!

**Velkommen til informasjonsmøte om
videregående opplæring!**

Utdanningsprogrammene

Idrettsfag
Studieforberedende

Kunst, design og arkitektur
Studieforberedende

Medier og kommunikasjon
Studieforberedende

Musikk, dans og drama
Studieforberedende

Studiespesialisering
Studieforberedende

Bygg- og anleggsteknikk
Yrkesfaglig

Elektro og datateknologi
Yrkesfaglig

Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign
Yrkesfaglig

Helse- og oppvekstfag
Yrkesfaglig

Håndverk, design og produktutvikling
Yrkesfaglig

Informasjonsteknologi og medieproduksjon
Yrkesfaglig

Naturbruk
Yrkesfaglig

Restaurant- og matfag
Yrkesfaglig

Salg, service og reiseliv
Yrkesfaglig

Teknologi- og industrifag
Yrkesfaglig

Hva er videregående opplæring?

- Inngangsport til yrkeslivet og til videre studier
- Studieforberedende og yrkesfaglig opplæring:
 - Studieforberedende opplæring legger mest vekt på teoretisk kunnskap (gir studiekompetanse)
 - Yrkesfaglig opplæring fører fram til et yrke (gir yrkeskompetanse med eller uten fagbrev eller svennebrev)

Hva passer for meg??

Mathias

Julia og Tom

Du kan oppnå studie- eller yrkeskompetanse

Studieforberedende opplæring fører fram til studiekompetanse

Videregående
trinn 1 i skole

Videregående
trinn 2 i skole

Videregående
trinn 3 i skole

Høyere utdanning
ved høyskole/universitet

Påbygging til
generell studie-
kompetanse

Påbygging til
generell studie-
kompetanse

10.
trinn

Yrkesfaglig opplæring fører fram til yrkeskompetanse (med eller uten fag-/svennebrev)

Videregående
trinn 1 i skole

Videregående
trinn 2 i skole

Videregående
trinn 3 i skole

Yrke og arbeidsliv
eller fagskoleutdanning

Opplæring i bedrift

1. år

2. år

3. år

4. år

5 studieforberevende utdanningsprogram

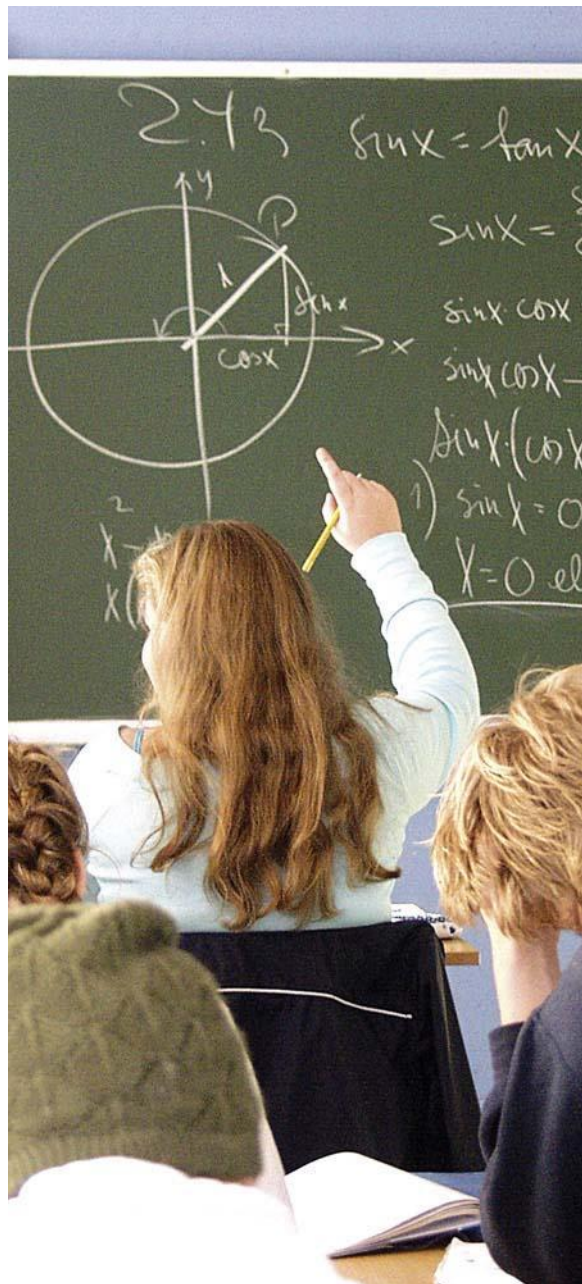
- Idrettsfag
- Kunst, design og arkitektur
- Medier og kommunikasjon
- Musikk, dans og drama
- Studiespesialisering

10 yrkesfaglige utdanningsprogram

- Bygg- og anleggsteknikk
 - Elektro og datateknologi
 - Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign
 - Helse- og oppvekstfag
 - Håndverk, design og produktutvikling
 - Informasjonsteknologi og medieproduksjon
 - Naturbruk (med ett studieforberedende Vg3)
 - Restaurant- og matfag
 - Salg, service og reiseliv
 - Teknologi- og industrifag
- + Påbygging til generell studiekompetanse på Vg3 eller etter yrkeskompetanse

I tillegg finnes disse programmene:

- Naturbruk med dyrekunnskap studieforberedende
- Helse- og oppvekstfag studieforberedende
- YSK (fagbrev + studiekompetanse samtidig, et 4.årig løp)
- Bygg- og anlegg med idrett (topp eller bredde)
- Helse- og oppvekst med idrett (topp eller bredde)
- Studiespesialisering med toppidrett (studieforberedende)

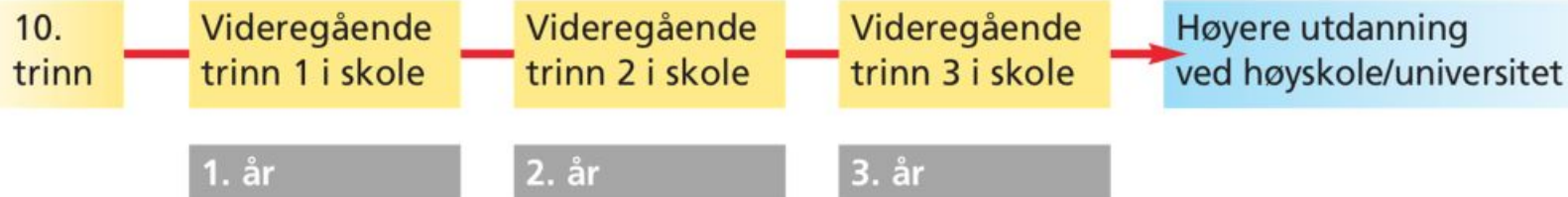

Generell studiekompetanse

- **Generell** studiekompetanse er det faglige grunnlaget for å søke opptak til universiteter og høyskoler
- Til visse studier er det **spesielle opptakskrav**. Ofte stilles krav om spesielle fag eller fagkombinasjoner, vanligvis realfag
- Noen studier har opptaksprøve
- Du får vitnemål som dokumentasjon på studiekompetanse

Generell studiekompetanse

Studieforberedende opplæring fører fram til studiekompetanse

Oppnås ved å fullføre og bestå tre års videregående opplæring fra utdanningsprogram for:

- Idrettsfag
- Kunst, design og arkitektur
- Medier og kommunikasjon
- Musikk, dans og drama
- Studiespesialisering
- Naturbruk med studieforberedende Vg3

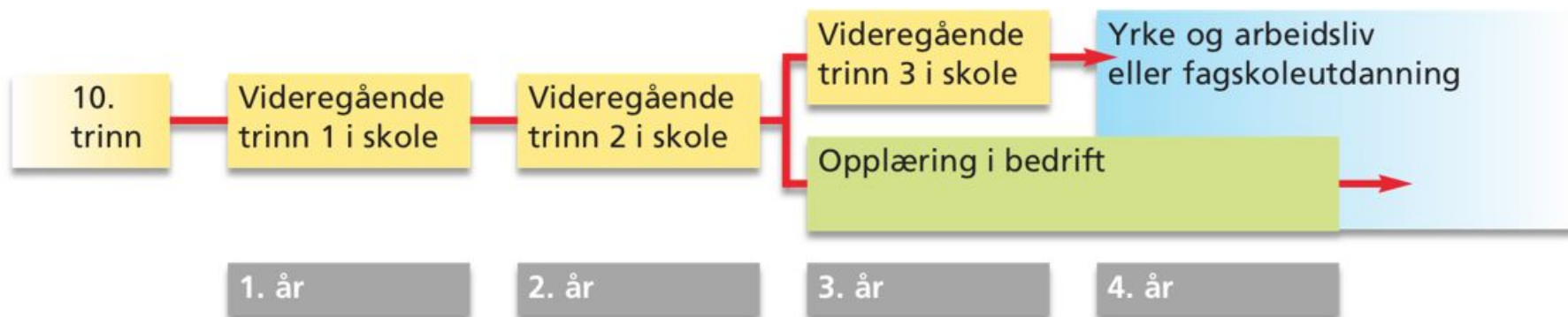
Yrkeskompetanse

har du når du er utdannet til å utøve et yrke

- Du får vitnemål som dokumentasjon når du har
 - fullført og bestått tre års fastsatt opplæring i skole
- Du får vitnemål som dokumentasjon når du har
 - fullført fag og bestått fastsatt opplæring i skole
 - fullført den fastsatte opplæringstiden i bedrift
 - bestått fag- eller svenneprøven ved slutten av læretiden
- Når du har yrkeskompetanse, kan du gå videre på fagskole
- Fag- eller svennebrev gir grunnlag for mesterbrev

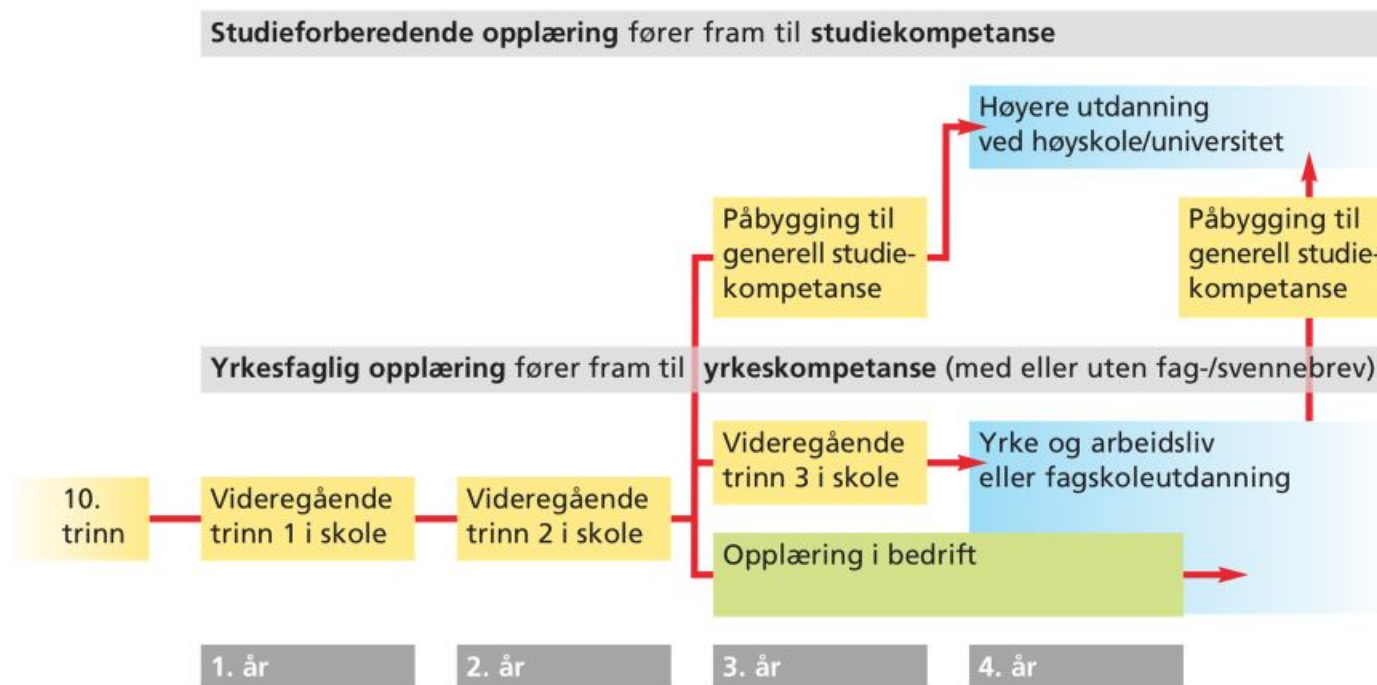
Yrkeskompetanse

Yrkesfaglig opplæring fører fram til yrkeskompetanse (med eller uten fag-/svennebrev)

- Yrkeskompetanse *uten* fagbrev eller svennebrev får du i yrkesfag som ikke hører inn under lærefagene
- Yrkeskompetanse *med* fagbrev eller svennebrev får du i lærefag fra de 10 yrkesfaglige utdanningsprogrammene

Påbygging til generell studiekompetanse

Generell studiekompetanse kan oppnås ved å fullføre og bestå

Vg3 påbygging til generell studiekompetanse etter at du har

- fullført og bestått Vg1 og Vg2 fra et yrkesfaglig utdanningsprogram, eller
- oppnådd yrkeskompetanse (med eller uten fag- eller svennebrev)

Fellesfag og programfag

- I alle utdanningsprogram har du **fellesfag**, for eksempel norsk, engelsk, matematikk og naturfag.
- I **studieforberedende utdanningsprogram** har du i tillegg
 - programfag som hører til programområdet du har valgt
 - programfag som du kan velge fra eget programområde eller fra et annet programområde i studieforberedende utdanningsprogram
- I **yrkesfaglige utdanningsprogram** har du i tillegg
 - felles programfag som hører til programområdet ditt
 - yrkesfaglig fordypning som du kan bruke til
 - fordypning i aktuelle lærefag/yrkesfag
 - fellesfag fra Vg3 påbygging til generell studiekompetanse
 - fellesfag i fremmedspråk
 - programfag fra studieforberedende utdanningsprogram

Fag- og timefordeling på Vg1

Studieforberedende utdanningsprogram

Vg1 idrettsfag	
Fellesfag (646 årstimer)	
113	Norsk
140	Engelsk
140	Matematikk
140	Naturfag
113	Fremmedspråk
Felles programfag (196 årstimer)	
Valgfrie programfag (140 årstimer)	
Kroppsøving dekkes av programfagene	
<i>Totalt 982 årstimer</i>	

Vg1 kunst, design og arkitektur	
Fellesfag (702 årstimer)	
113	Norsk
140	Engelsk
140	Matematikk
140	Naturfag
113	Fremmedspråk
56	Kroppsøving
Felles programfag (280 årstimer)	
<i>Totalt 982 årstimer</i>	

Vg1 medier og kommunikasjon	
Fellesfag (702 årstimer)	
113	Norsk
140	Engelsk
140	Matematikk
140	Naturfag
113	Fremmedspråk
56	Kroppsøving
Felles programfag (280 årstimer)	
<i>Totalt 982 årstimer</i>	

Timetallene er oppgitt i 60-minutters enheter.

Skoleeier kan flytte hele fag mellom trinn.

Valgfrie programfag kan velges fra

- ditt eget programområde
- et annet programområde i studieforberedende utdanningsprogram

Fag- og timefordeling

Yrkesfaglige utdanningsprogram

Vg1 yrkesfaglige utdanningsprogram	
Fellesfag (336 årstimer)	
140	Engelsk
84	Matematikk
56	Naturfag
56	Kroppsøving
Felles programfag (477 årstimer)	
Yrkesfaglig fordypning (168 årstimer)	
<i>Totalt 981 årstimer</i>	

Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram	
Fellesfag (252 årstimer)	
112	Norsk
84	Samfunnsfag
56	Kroppsøving
Felles programfag (477 årstimer)	
Yrkesfaglig fordypning (253 årstimer)	
<i>Totalt 982 årstimer</i>	

Opplæring i bedrift	
eller	
Vg3 påbygging til generell studiekompetanse	
Fellesfag (702 årstimer)	
281	Norsk
140	Matematikk
84	Naturfag
140	Historie
56	Kroppsøving
Programfag (140 årstimer)	
fra utdanningsprogram for studiespesialisering	
<i>Totalt 841 årstimer</i>	

Timetallene er oppgitt i 60-minutters enheter.

Yrkesfaglig fordypning kan du bruke til

- fordypning i aktuelle lærefag/yrkesfag
- fellesfag fra Vg3 påbygging til generell studiekompetanse
- fellesfag i fremmedspråk
- programfag fra studieforberedende utdanningsprogram

Gratis læremidler og utstyr

Alle elever på Vg1, Vg2 og Vg3 får:

- Gratis trykte og digitale læremidler, og digitalt utstyr.
- **Utstyrsstipend fra Lånekassen. – HUSK Å SØKE!**

(Dette gjelder ikke lærlinger, lære kandidater eller praksisbrevkandidater).

Hvor mye man får varierer mellom utdanningsprogrammene.

Når du søker om utstyrsstipend, sjekker Lånekassen automatisk om du også kan ha rett til andre stipend.

- Les mer på www.lanekassen.no

PC-ordning på videregående

- Hvis skolen krever at du bruker PC både hjemme og på skolen, skal skolen gi deg en bærbar PC.
- Skolen kan kreve at du betaler en årlig egenandel.
- Egenandelen kan ikke være høyere enn laveste sats for utstyrsstipend.
- Når du er ferdig på videregående, får du beholde PC-en.
- Fullfører du ikke opplæringen, skal du få tilbud om å kjøpe pc-en.
- I noen fylker kan du få tilbud om å bruke egen pc og/eller å kjøpe pc etter spesiell avtale. Du vil få nærmere informasjon før skolestart.

Hvilke rettigheter har du?

Du har rett til

- videregående opplæring frem til du har oppnådd studie- eller yrkeskompetanse
- inntak til ett av de tre utdanningsprogrammene på Vg1 du har søkt på – du må søke i prioritert rekkefølge
- inntak til et Vg2 som bygger på det Vg1 du har tatt – du har ikke krav på å få det programområdet du prioriterer høyest.

Hvilke rettigheter har du?

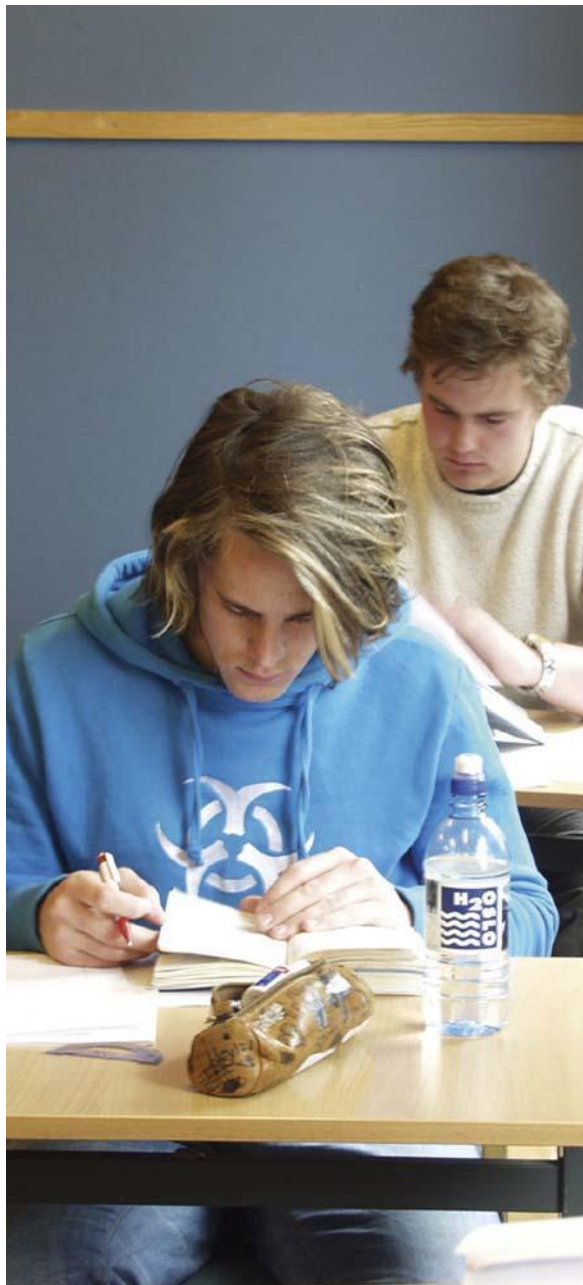
Rett til omvalg

- Dersom opplæringsløpet du har valgt ikke passer for deg, har du rett til å gjøre omvalg. Omvalg betyr at du velger et annet utdanningsprogram eller programområde enn det du har begynt på.
- Du har rett til å gjøre så mange omvalg du ønsker frem til søknadsfristen for inntak det året du fyller 19 år.
- Dersom du ikke har brukt retten til omvalg før du er 19 år, har du rett til **ett** omvalg senere
- Du kan gjøre omvalg til et lavere trinn
- Du kan gjøre omvalg på samme trinn

Hvilke rettigheter har du?

Du har rett til:

- utdannings- og yrkesrådgivning
- sosialpedagogisk rådgivning
- veiledning og hjelp fra pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)
- veiledning og hjelp fra oppfølgingstjenesten (OT) hvis du
 - ikke søker opplæringsplass
 - ikke tar imot opplæringsplass
 - avbryter opplæringen før den er fullført
 - ikke er i fast arbeid

Hvilke rettigheter har du?

Du som går ut av grunnskolen, har rett til

- inntak til ett av tre alternative utdanningsprogram på Vg1
 - men du må søke i prioritert rekkefølge: 1 – 2 – 3
- inntak til et Vg2 som bygger på det Vg1 du har tatt
 - men du har ikke krav på å få det programområdet du prioriterer

Eks. på søknad

1. Studiespesialisering
 - a. Sandnes vgs.
 - b. Bryne vgs.
 - c. Hetland vgs.
2. Musikk - Dans - Drama
 - a. Vågen vgs.
 - b. Stavanger katedralskole
3. Bygg- og anleggsteknikk
 - a. Gand vgs.
 - b. Bryne vgs.
 - c. Jåttå vgs.

Hva har jeg
rett på ?

Hvilke plikter har du?

- svare på tilbud om plass og/eller venteliste plass – ellers risikerer du å miste tilbudet
- møte første skoledag, eller melde fra hvis du ikke kan møte – ellers risikerer du å miste plassen

Hvilke plikter har du?

- levere dokumentasjon for fravær som ikke skal føres på vitnemålet eller kompetansebeviset – dette gjelder for fravær i inntil 10 dager.
- møte til undervisningen. Ugyldig eller udokumentert fravær kan føre til at det ikke er grunnlag for karakter i enkeltfag. Som hovedregel vil mer enn 10 % udokumentert fravær føre til at du ikke får karakter i faget.
- delta aktivt i opplæring og vurderingssituasjoner slik at læreren får grunnlag for å vurdere din kompetanse.
- følge skolens ordensreglement.

Fraværsregler

- Du skal levere **egenerklæring** for sykdomsfravær som ligger innenfor fraværsgrensen på ti prosent.
- Når du har nådd grensa på ti prosent fravær i et fag, må du dokumentere sykefraværet med **attest fra helsepersonell**.
- Elever som har fravær i mer enn ti prosent av årstimetallet i et fag, vil som hovedregel ikke få standpunktkarakter i faget.

Hvis fraværet skyldes en av følgende årsaker, og du leverer dokumentasjon på dette, så skal fraværet unntas fraværsgrensen:

- velferdsgrunner (f.eks. dødsfall, begravelse eller konfirmasjon)
- andre religiøse høytidsdager enn de offentlige helligdagene (avgrenset til to dager)
- lovpålagt oppmøte (f.eks. rettssak eller sesjon)
- arbeid som tillitsvalgt, politisk arbeid eller hjelpearbeid
- fravær som skyldes obligatorisk trafikkopplæring til førerkort klasse B
- representasjon på arrangement på nasjonalt og internasjonalt nivå

Samarbeid med foresatte

- informasjonsmøte ved starten av skoleåret (Vg1 og Vg2)
- samtale med kontaktlæreren (Vg1 og Vg2)
- informasjon om rettigheter
- varsel om elevens fravær
- annen informasjon om eleven

Samtykke skal foreligge når eleven er over 18 år!

Hvor kan du gå på skole?

- Primært skoler i eget fylke
 - men ingen fylker tilbyr alle programområdene
- Skoler i nabofylker
 - for spesielle tilbud som fylkene samarbeider om
- Skoler med landslinjer og landsdekkende tilbud
 - kan søkes uansett hvor i landet du bor
 - karakterene dine avgjør om du kommer inn
- Skoler i andre fylker enn ditt eget
 - hvis hjemfylket ditt kjøper plass til deg

Hvor kan du gå på skole?

- Statlige skoler
 - samiske videregående skoler
- Friskoler
 - du må regne med å betale skolepenger
 - friskoler (frittstående skoler med rett til statstilskudd) er godkjent av Utdanningsdirektoratet
- Skoler i utlandet
 - norske friskoler i utlandet
 - utenlandske skoler

Hvordan søker du?

- Du søker og svarer på vigo.no
- Logg inn med MinID eller BankID
- Søknadsfrist:
 - 1. mars (ordinær frist)
 - 1. februar ved søknad om fortrinnsrett eller individuell behandling
- Sjekk at mobilnummer, e-postadresse og adresse er riktig på vigo.no
- Du får påminnelse via SMS når du skal **svare på tilbud** om plass/ventelisteplass på vigo.no

MinID: Bestill aktiveringsbrev på eid.difi.no

BankID: Ta kontakt med banken din.

Nyttige tips og råd

- Det er ditt valg!
- Du søker og svarer på vigo.no
- Husk søknadsfristene
- Sett alltid opp tre alternative Vg1
 - i tre forskjellige utdanningsprogram
- Hvis du angrrer på valgene dine
 - kontakt rådgiver eller inntakskontoret

Nyttige tips og råd

- Overhold svarfristene. Hvis du ikke er hjemme
 - svar på forhånd på vigo.no
- Du kan miste plassen hvis du
 - ikke svarer til riktig tid
 - ikke møter første skoledag
- Husk klagefristen 3 uker etter at du fikk inntaksmeldingen
- Legg ved opplysninger som kan ha betydning for inntaket eller opplæringen
 - ingen kan ta hensyn til noe de ikke vet om

Mer informasjon

- Alt om videregående opplæring finner du på vilbli.no
- Spør rådgiver på skolen din
- Kontakt inntakskontoret
- Gå på yrkes- og utdanningsmesser
- Besøk videregående skoler
- Snakk med forskjellige yrkesutøvere

Lykke til med valget ditt!